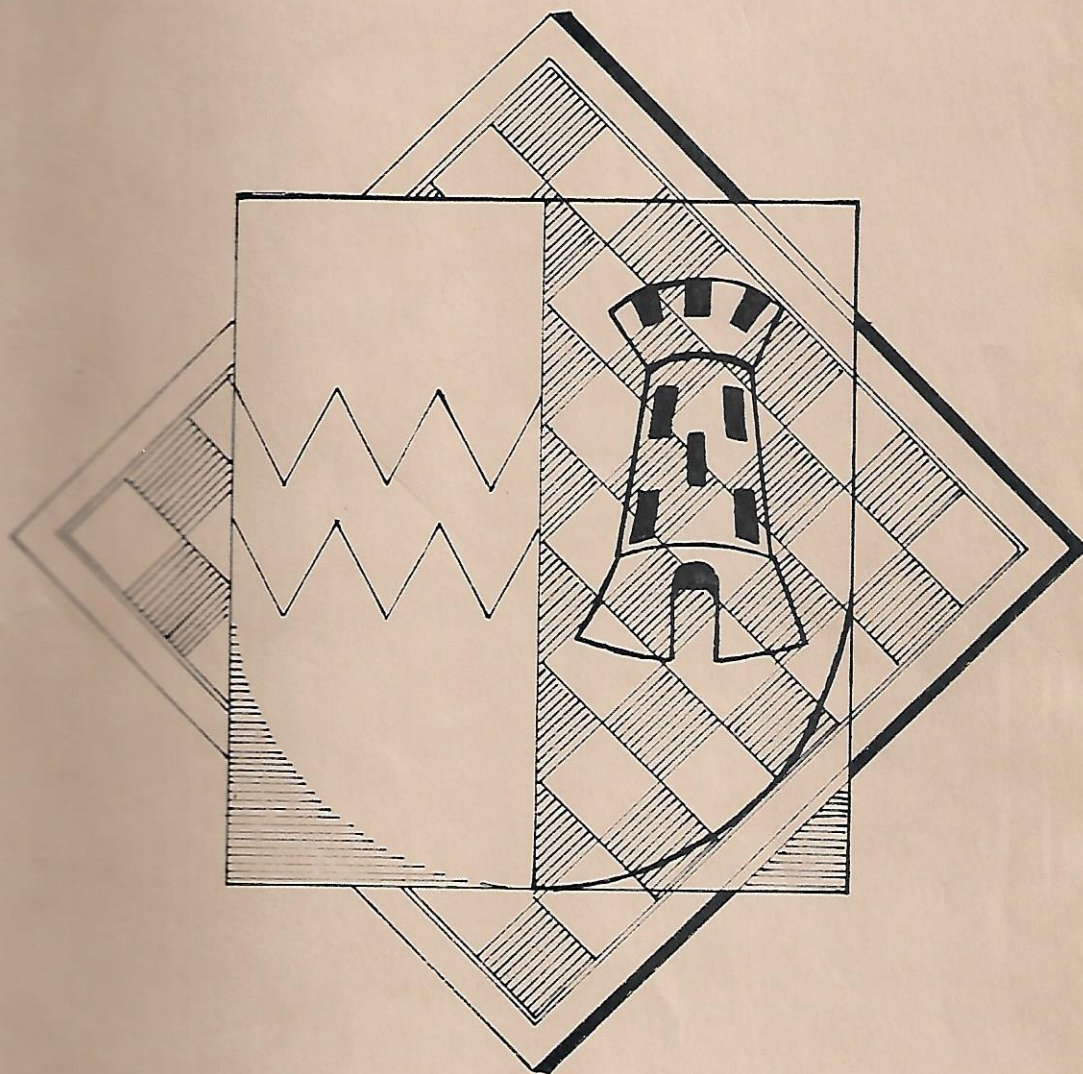

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het Schaakgenootschap O V E R S C H I E
H o o f d r e d a c t e u r : J. J. M. Klein. Telefoon 154926

Verenigingsavond 20.00 uur
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie.

Jul / aug 64

Juli/Augustus 1964.

Ten geleide.

De vacaties zijn volop bezig, zoals aan het clubbezoek te merken is. De redactie heeft daarom besloten met het blad één maand over te slaan, zodat U dit nummer half juli ontvangt en het volgende begin september.

We hebben verschillende bijdragen van niet-redactieleden ontvangen. De heer Takkenberg heeft zijn indrukken over het juli-nummer gegeven, dat is het eerste artikel, op bldz. 2. Het aanstaande lid v. Herik vertelt U uitvoerig van zijn bezoeken aan het interzonaal toernooi in Amsterdam (Bldz. 2). Een instructief artikel van de Vrij moet zelfs wachten tot een volgende keer.

U ziet dat de redactie er nauwelijks meer aan te pas komt. Men begint zich af te vragen of de samenstelling wel volledig is geweest.

Op bldz. 5 vindt U een artikel over de Siciliaanse verdediging. De fraaie en opvallende tekeningen, die bij het doorbladeren onmiddellijk opvallen en de aandacht trekken zijn meestal van de redacteur van deze rubriek.

Op bldz. 10 staat een aflevering van "Sprongen en Bokkesprongen". "Strategie en tactiek" is deze keer niet opgenomen. In september volgt weer een artikel in deze serie.

Het is van belang U tijdig een uiteenzetting te geven over het systeem dat in de wintercompetitie gevolgd zal worden. Blz. 11

"Zal ik het opgeven?", een waarschuwing voor ieder na de eerste tegenslag niet onmiddellijk te bezwijken, op bldz. 13.

De probleemrubriek met de eerste ladderstand vindt U op bldz. 14 en tenslotte op bldz. 16 de geheel bijgewerkte uitslagen en standen in de zomerwedstrijden.

H. Klein

Het klubblad herboren

"OVERSCHIE" heeft dus weer een klubblad. En wat voor één. Kliek van formaat, degelijk van inhoud, behoudens een enkel pornografisch plaatje dan. Een blad waarop we als kleine vereniging trots kunnen zijn. Ik mag dan ook niet nalaten hulde te brengen aan de initiatiefnemers, die met de opzet van dit blad een bijdrage aan het klubbelang hebben geleverd.

Zelfsprekend heb ik de inhoud met aandacht gelezen. Een direct gevolg hiervan was, dat ik j.l. donderdag onmiddellijk de zaal aankeek. Wie ik zocht? Nou, Yvonne natuurlijk. Maar niets te bekenen hoor. Alleen maar ernstige schaakgezichten van het andere geslacht. Of zou ze betrokken zijn geweest bij de "gunstige" dameruil? Dan was het maar goed, dat ze er niet was, met al die lange rokken en jassen, het was toch al zo warm en benauwd.

Natuurlijk heb ik ook de partij tussen de heren Liefhebber en Summer nagespeeld. Nou, ik moet eerlijk bekennen, voor zover mijn beperkte schaakkennis dat toelaat, een intelligente partij, uitstekend gespeeld.

Intussen lees ik even verder iets, dat weer hoop geeft, dat mijn schaakkennis toch weer niet zo beperkt is als ik dacht. Ik lees n.l. dat huis-, tuin-, en keukenschakers met e2-e4 beginnen, omdat ze van hun moe, van moederskant dan, gehoord hebben dat dit een hele goeie zet is.

De begin ik altijd met d2-d4 en behoor dus tot de blijkbaar kleine groep, die op de speeltrant van de betere schaker aanstuurt. Doorgaan dan. Ik heb trouwens al eerder bemerkt, dat na deze zet een toevalrige toeschouwer me aankeek met een gezicht van "NOU kerel, jij doet het ook niet voor de eerste keer, dat zie ik zo wel, jij weet er meer van".

Moss, mens, wat heb ik in eens een slaap en het is nog zo vroeg. Onbegrijpelijk, daar heb ik anders nooit last van. Nou dan ga ik maar, Ajassa.

G. Takkenberg.

Interzonaal Toernooi te Amsterdam

Im- en expressies

Het Interzonale Toernooi bleek te zijn gehuisvest op niet minder dan drie weidse verdiepingen van het nog weidsere G.A.K. gebouw. In het bordje "Hier melden" achteloos voorbij gelopen te zijn, kon ik opstijgen naar de eerste verdieping. Hier stonden de demonstratieborden. Toen ik de zaal binnenging liep ik al gauw iemand met een zakschaakspelletje in de hand tegen het lijf. Gezamenlijk begonnen we iemand uit te kleden (op schaaktechnisch gebied wel te verstaan). Wanneer van boven de zetten met karrevrachten aangevoerd waren, trokken we de partij zijn beginjasje weer aan en volgden de zetten al uitvoerende op de voet terwijl we niet vergaten ze te voorzien van ons onhandige, maar soms ook verstandige kommentaar. Soms kon de temperatuur, die

ten nauwste met de warmte samenhangt, tot het kookpunt stijgen, zoals b.v. in de 2e ronde bij Portisch - Tal, dan kan niemand het meer in de demonstratiezaal uithouden en snelt iedereen per trap of lift of hoe dan ook naar boven naar de vijfde verdieping. Want daar spelen de coryfees der aarde (minus enkelen). Edoch, als je op "vijf" aankomt bemerk je dat je enkel en alleen je neusje tegen het glas kan en mag drukken. Gelukkig speelden Tal en Portisch bij de glazen wand. Zo kon iedereen, tenminste de voorsten, de zetten stuk voor stuk op de voet volgen en werd men niet overdonderd door zes of meer zetten tegelijk zoals dat in de demonstratiezaal gewoonlijk het geval is. Het is maar goed dat men achter het glas zo hard mag praten en analyseren als men maar wil, want nu kan er tenminste aan de simpele zielen het hoe en waarom van de zetten, van de combinaisons, ja zelfs het doel van schaakspel verteld worden. Een man maakte, toen Tal een toren (d.i. een kasteel) achterstond de opmerking: "Nou mot-ie wel in d' aanval gaan anders!" enz, u kent dat geleuter wel. Toch had deze man op die puntjes een hoop waars kunnen zeggen en wel, maar nee, laten we liever Mr. Straat even het woord geven: "Als ze dit schaken noemen.... heb ik nog nooit geschaakt!" Met deze trap, die Mr. Straat ons geeft, kunnen wij armzalige zielen het weer even doen. 's Avonds gingen we opgetogen en overtuigd van de moeilijkheden van het schaakspel naar Konstantinopolsky, pardon naar Krasnapolsky..

Wie nu als toeschouwer gaat naar het Interzonale Toernooi behoeft zich gezins te vervelen als hij zijn ogen en oren maar de kost geeft en daarbij hoort hoe sommige mensen de gekste opmerkingen kunnen maken en van verwachtingheid (door Tal's capriolen) met hun koffie op andermans klaren morsen enz.... enz....

Ook kan men op bepaalde dagen in de demonstratiezaal genieten van een stand (spreek uit: stent) waar allerlei boeken doorgesnuffeld kunnen worden van de ingewikkelde half pin- en differentieproblemen tot Abcoude's "Van Jan leert zijn neefje schuiven" toe.

Hoe heel anders is het echter als men in de speelzaal loopt, waar men schrijver is of wat dan ook. Is het geen heerlijke bezigheid om Tal te zien loeren, Smyslow te zien paraderen of Bronstein met zijn tweelingbroertje Reshevsky hand om schouder gezellig keuvelend in het gangpad te zien loeren; om Spasski te zien inspecteren, Stein en Geller te zien gnuiven, Ljanz te zien kauwen en Benkö te zien verliezen? Of is het machtiger om een gezellig Hongaars onderonsje tussen Portisch, Lengyel en Bilek mee te maken, Foguelmans knotsen van sigaren beet te mogen houden, of Quinones' en Bergers witte manchetten vuil te mogen maken? Loopt u soms liever met een stompje als Tringov en Vranesic de beest (in dit geval dus: Paard) uit te hangen of strompelt u liever wat met Pachman mee omdat het wat langzamer wat bedachtzamer gaat? U ziet zeker liever Perez of Porath weer wat ei leggen, wanneer ze tenminste niet tegen gentleman Gligoric of tegen een snuivende Rossetto spelen. Is het tenslotte niet prachtig om lange krachtig tegen Ivkov te horen zeggen: "I like this position for your last move was a bad move". Kortom, het is in de spelerszaal vol van gebeurtingen wanneer men b.v. een Donner hoort zeggen over een kwaliteits-offer van Larsen: "Dat doet hij nou wel maar d'r deugt geen steek van".

Hoe machtig is het verder ook om Reshevsky in tijdnood een serie zetten uit zijn mouw te zien schudden waar iedere hoofdklasser verstand van staat. A propos over tijdnood gesproken, hoe komt het eigenlijk dat spelers in tijdnood komen; ze hebben immers ieder 2½ uur voor slechts 40 zetten dus 5 uur in 't totaal. Neem nu de partij Gligoric - Reshevsky: na 2 uur gaat de gong. Na de bedaarde zet e2-e4 van de nog bedaardere Gligoric antwoordt zwart e7-e5 waarna wit Pf3 op het bord slingerde. Dat ging zo voort tot de 16e zet van zwart en wel binnen 1½ minuut. Vindt u het een wonder dat de schrijver het niet kon bijhouden en er anderen aan te

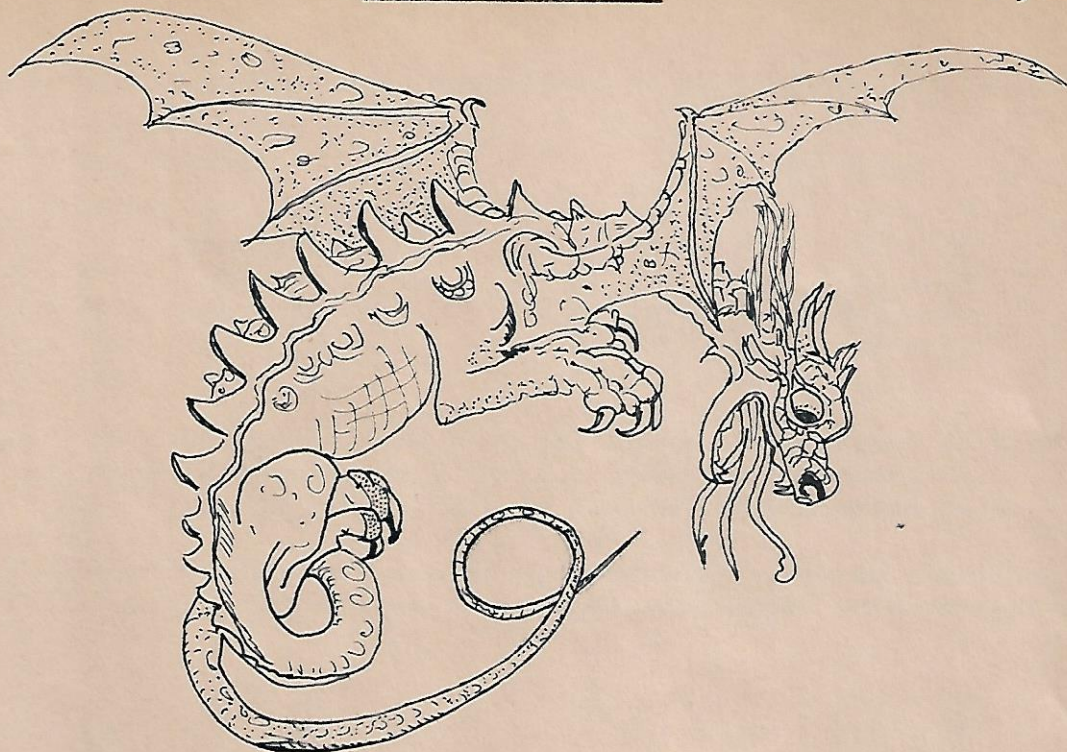
pas moesten komen? Goed, Reshevsky heeft nu nog 2 uur 28½ minuut voor 25 zetten en Gligoric idem dito. Een zee van tijd zult u zeggen. Edoch wanneer Gligoric aan zet is dan boemelt Sammy met kroonprins David door de tournooizaal of hij staat voor de tournooitabel in diep gepeins verzonken. Op zo'n tabel, hij heeft er ook een in z'n zak, daar staan de eentjes als heipalen en de eitjes als voetballen op; dit bevordert het rekenwerk in grote mate. Maar zult u tegenwerpen Reshevsky kent die tabel en rekenen is hem ook heus wel toevertrouwd en toch.... kijkt hij urenlang. Ja zeker, dit noemen wij in ons jargon de kansrekening. Dagelijks worden er nullen en enen op de tabel bijgezet zoals dat op rapporten ook zo vaak gebeurt. Maar de schakerkansrekenaar speculeert op "wat is er wat zal zijn": Morgen heb ik die Cubaan; vandaag staat ie belabberd, van die hangpartijen tegen de Russen wordt ie niet frisser en als ie dezelfde variant van verleden jaar nog speelt dan maak ik er een miniatuurtje van en dan gauw naar bed en slapen want overmorgen heb ik die Deen, die lefschopper, die ook wanneer hij weinig geslapen heeft heel erg uitgeslapen is. Zo denkt en peinst en wikt en weegt Reshevsky en ondertussen loopt niet Gligoric's klok maar de zijne. Is het een wonder dat hij in tijdnood komt: 15 zetten in 2½ min? Is het een wonder dat de schrijver het wederom niet bij kan benen en de juiste notatie alleen nog kan terugvinden met behulp van de opperarbiter Wade?

Is het verder ook niet grootmeesterlijk hoe Bronstein tegen Darga, in hypersupertijdnood, terwijl Darga al Bronsteins pionnen van het bord afroust een mataanval in elkaar weet te draaien? Hoe jammer is het echter dat deze kalende schaakprofessor door een ongelukkige FIDE-regeling toch voorlopig nog naast het kandidatentournooi zit.

Vindt u het net als ieder ander ook niet prachtig als u daar genietend van uw consumptiebon staat of zit terwijl het publiek de coryfeen en sekondanten en de wedstrijdleader en.... nieuwe talenten aangaapt. Verder moet het toch voor ieder heerlijk zijn om om 7 uur wanneer de gong afbreken geslagen heeft, eerst bij de analysering van partijen als Evans - Tal en/of Bronstein - Darga aanwezig te zijn om daarna met internationale meesters als Wade en Foguelman en Quinones te kunnen vluggeren. Na etenstijd, om 20.30 uur worden, zoals Mr. Straat het uitdrukt, de verhoren opnieuw geopend. Soms duurt dit slechts een luttel aantal zetten omdat de spelers na ampele analysering het hopeloze van hun zaak (meestal zaakje) inzien en derhalve van verdere strijd afzien. Toch worden er 's avonds ook Heldengevechten uitgevochten, Stein - Bronstein en Larsen - Ivkov getuigen ervan. Hierop zijn zodanige epossen te dichten dat Homerus er jaloers op zou worden.

Om 22.30 uur, wanneer de verhoren afgedraaid zijn en de overgebleven stellingen op de band opgenomen zijn om in de Henri Polaklaan afgespeeld te worden, druppelt de spelerszaal leeg en zoeken de spelers hun weg naar het hotel. Als men, naar beneden gaande, nog even een kijkje neemt in de demonstratie-zaal dan vindt men vaak nog verhitte debatten over stellingen, maar jij, die van boven komt en dat ziet en ook de behandelingen en analyses van de betrokken grootmeesters hebt gezien, legt het waarom dit en hoezo dat uit en wandelt tenslotte weg de indruk achterlatend wel een heel erg sterk schaker te zijn....

Men hoeft echter na 22.30 uur nog niet te vertrekken, men kan n.l. ook nog langs een wenteltrap naar de 6e verdieping van het G.A.K., dan bereikt men de perszaal. Hier vindt men gloeiende telefoons en nog veel meer bedrijvigheid. Dit gaat zo voort tot 4 uur 's ochtends. En als jij dan als schuiver zo'n middag beleefd hebt en dan 's avonds met Wade de gespeelde partijen naspeelt en jouw kommentaar mag leveren dan voel je je, als je 's nachts om 0.00 uur het G.A.K. gebouw verlaat van schuiver tot grootmeester te zijn opgeklimmen, want je weet nu zoveel! Edoch....

" F U L L " D R A A K

In het grijs verleden werd het schaakspel als kunst beoefend dat was in de tijd dat er nog ridders en draken waren. Nu hadden deze ridders bij een rechtstreekse aanval op de draak natuurlijk weinig kans en daarom probeerden ze altijd om die lieve diertjes met list en via sluipwegen onschadelijk te maken. Omstreeks 1550 leefde er op Sicilië een ridder die bekend stond om zijn overwinningen op draken. Deze man zat vol met schelmenstreken en is de onvervalste en enige uitvinder van de Siciliaanse verdediging in de schaakwereld. Hij paste bij het schaken dezelfde taktiek toe als bij het echte draken doden en speelde via omwegen toch naar zijn doel. Gelukkig voor ons ruim 400 jaar later bezat deze man ook een biograaf en deze heeft voor ons deze merkwaardige opening vastgelegd. De naam van deze laatste was Polerio. De draakendoder zelf heeft echter altijd anoniem willen blijven misschien wel om de dieren op een dwaalspoor te brengen.

Gelukkig dat het opschrift van deze rubriek zoveel wegen openlaat want wanneer ik uitsluitend openingen zou mogen behandelen dan zou het Siciliaans taboe zijn want het is helemáál geen opening maar een verdediging. De zwartspeler (de ridder) is bij voorbaat al in de verdediging want de witspeler is(?) sterker. Daarmee wil ik niet zeggen natuurlijk dat alle witspelers draken zijn maar wel dat de naam verdediging associaties met "laf" oproept, echter het bijzonder levendige spel en de onverwachte wendingen die kunnen ontstaan uit de speelwijze "Siciliaans" rechtvaardigen deze betiteling geenszins.

Over de opening valt bijzonder veel te schrijven. Mijn bedoeling is nu het een en ander beknopt naar voren te brengen zonder dat de duidelijkheid verloren gaat.

Wanneer zwart de sterkste opstelling zou willen krijgen die mogelijk is dan mag hij niet op de Scheveninger variant aansturen. Daarom zou zwart op de 2e zet beter d7 - d6 kunnen spelen i.p.v. Pb8 - c6.

We zullen nu naast elkaar vergelijken de hoofdvariant en de Full-draak.

Hoofdvariant		Full draak	
1. e2 - e4	c7 - c5	1. e2 - e4	c7 - c5
2. Pg1 - f3	Pb8 - c6	2. Pg1 - f3	d7 - d6
3. d2 - d4	c5 x d4	3. d2 - d4	c5 x d4
4. Pf3 x d4	Pg8 - f6	4. Pf3 x d4	Pg8 - f6
5. Pb1 - c3	d7 - d6	5. Pb1 - c3	g7 - g6
6. Lf1 - e2		6. Lf1 - e2	

Op de zesde zet van wit kan zwart alléén bij de hoofdvariant de Scheveningse speelwijze toepassen. Deze variant ontstaat als zwart 6. e7 - e6 speelt (zie diagram 1). Zie de voortzetting hiervan onder IA, IB en IC.

Uit de hoofdvariant kan echter op eenvoudige wijze de stelling van de Full draak teruggekregen worden, we vergelijken weer de speelwijzen:

6.	g7 - g6	6.	Lf8 - g7
7. Lc1 - e3	Lf8 - g7	7. Lc1 - e3	Ib8 - c6

Nu is voor deze twee een identieke stelling ontstaan, zie diagram 2.

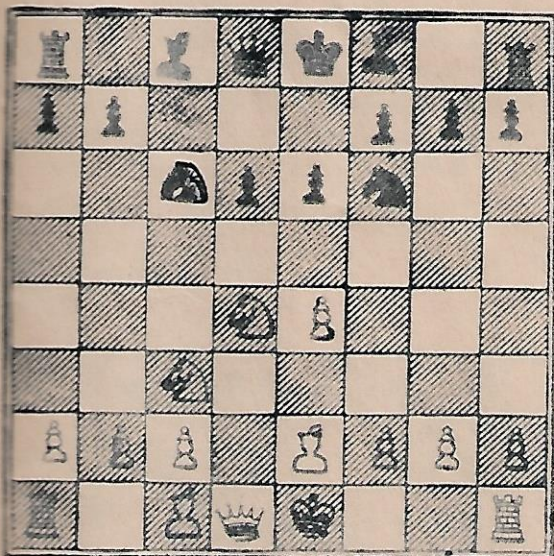

diagram 1

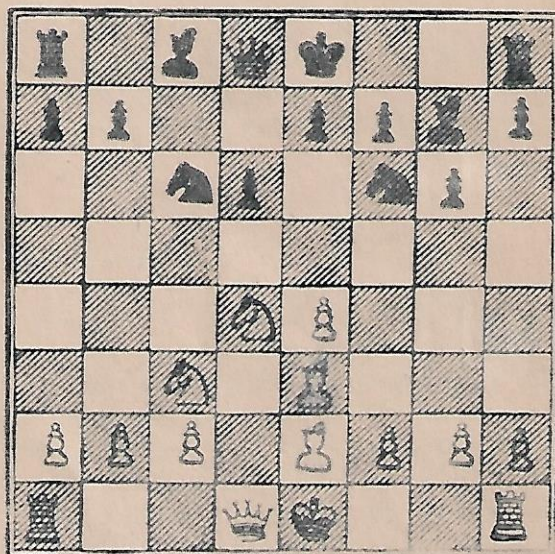

diagram 2

Nu volgt eerst in het kort de behandeling van de Scheveninger variant.

IA. Klassieke opstelling Scheveninger variant

7. 0 - 0 Lf8 - e7
 8. Lc1 - e3 0 - 0
 9. Dd1 - d2 (zie diagram 3)

Volgens mij is het beter om 9. Dd1 - e1 te spelen want zwart dwingt na verloop van tijd toch De1 af en Dd2 is dus in feite tempoverlies!

Over deze zet is weinig in de theorie te vinden, zodat ik mij aanbevolen houd voor waardevolle adviezen. Voor degenen, die niet geloven dat De1 na verloop gedwongen is zal ik hier dan de voortzetting geven: 9..... a6; 10. Tad1, Dc7; 11. Pb3, b5; 12. f3, Td8; 13. De1, Pe5; 14. Df2, Tb8; 15. Ld3, Pc4; 16. Lc1, Lb7 met een zeer goede opstelling voor zwart (Janowski - Lasker 1924). Laten we nu eens 9. De1 spelen en kijken of dit mis gaat 9. De1, a6; 10. Tad1, Dc7; 11. Pb3, b5; 12. f3, Td8; 13. Df2 (zie diagram 4)

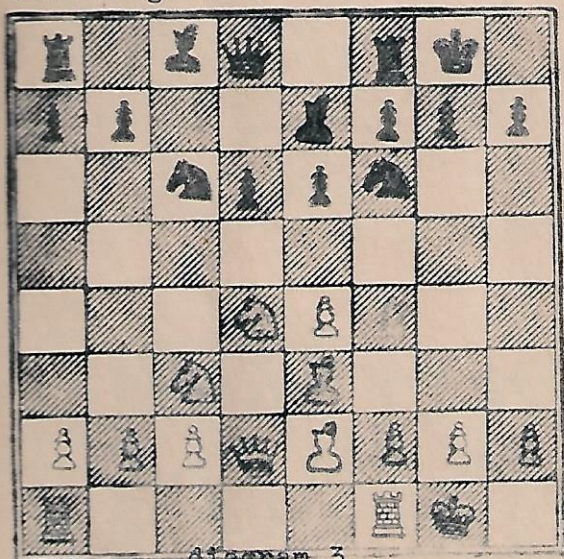

diagram 3

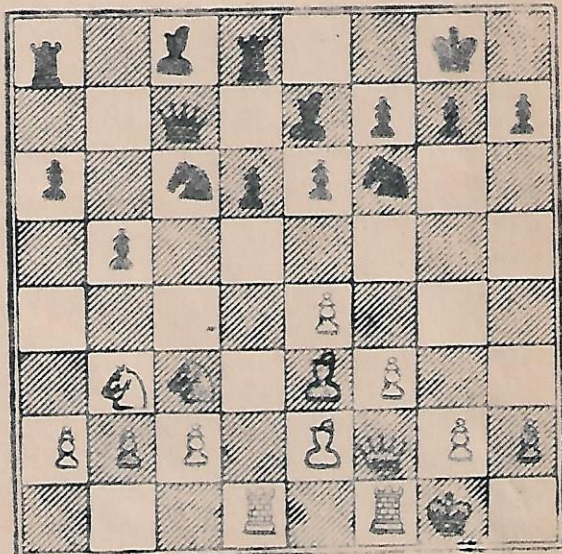

diagram 4

Nu dreigt er namelijk kwaliteitsverlies. Gedwongen is nu 13.....Tb8, met naderhand eventueel Pbd2 is het gevaar van een zwart paard op c4 geheel bedwongen en wit staat beslist niet slechter. Van de voorbeelden die in het theorieboek van "uwe gegeven zijn, zijn er na 9. Dd2 vier die beter spel voor zwart inleiden, geen enkele die beter spel voor wit geeft en één die een gelijke stand voor wit oplevert.

I B. De Maroczy-variant.

6. Le2, e6; 7. 0 - 0, Le7; 8. Kh1. Zie diagram 5

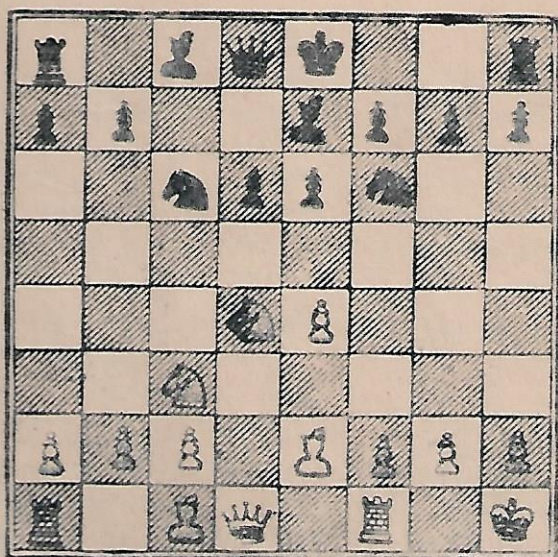

diagram 5

Het is de bedoeling van wit de loper op c1 te handhaven en te gebruiken om de damevleugel te verdedigen en tevens f4 te spelen om koningsaanval te krijgen. Voor agressie witspelers is dit de juiste combinatie van tegenzetten op de Scheveninger. Meestal is dit zeer succesvol en ahw. de weerlegging van e6.

I C: 8....b3 leidt tot remisevarianten (maar hiertoe is wit toch niet verplicht)

Behandeling van de hoofdvariant.

6 g7 - g6

7 Lc1-e3 Lf8-g7. Stelling volgens diagram 2. Originele drakenvariant. Wit is nu verplicht een plan te maken. Zijn mogelijkheden zijn:

- 1). Soliede verder te bouwen aan de opstelling, kort rocheren en f4 spelen om een aanval te beginnen.
- 2). Onmiddellijk agressief worden en op koningsaanval spelen. Hiertoe moeten alle pionnen van de koningsvleugel ingezet worden. Logisch hieruit volgt dat lange rochade gewenst is.

ad 1. 8 O-O O-O
 9 Pd4-b3 Lc8-e6
 10 f2-f4 Dd8-c8, deze zet is van Tartakower en de meest soliede.
 11 h2-h3 Tf8-d8
 12 Le2-f3 met gelijk opgaand spel

ad 2. 8 h2-h3 O-O
 9 Dd1-d2 Lc8-d7 één enkel voorbeeld van deze methode
 10 g2-g4 Ta8-c8
 11 g4-g5 Pf6-e8
 12 h3-h4 Pc6-e5
 13 h4-h5 Pe5-c4
 14 Lc4: Tc4:
 15 hg6: fg6:
 16 O-O-O

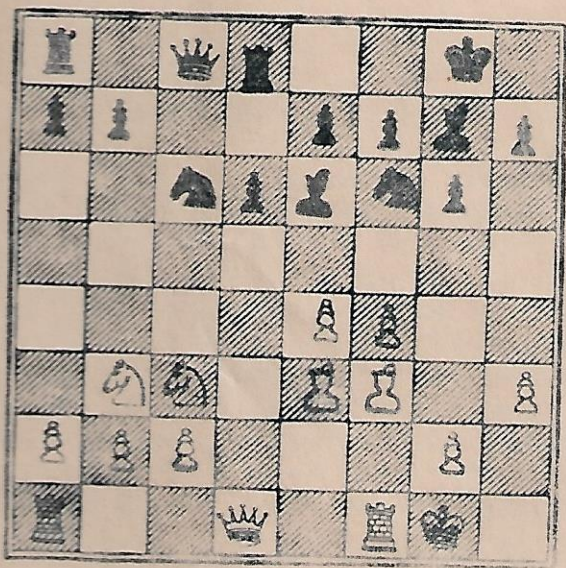

diagram 6

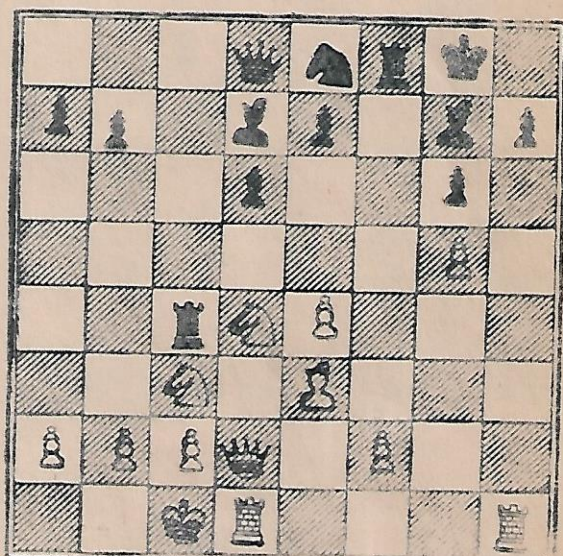

diagram 7

Vervolg ad 2: Wit heeft een prachtige aanvalsstelling gekregen, maar dit is ook wel te danken aan het slappe spel van Zwart.

Niet: 10 Pd4: 11. Ld4:, Lc6, had zwart agressiever kunnen beantwoorden en had wits aanval niet door kunnen slaan.

Als laatste onderdeel van de Siciliaan wil ik hier nog even het systeem Boleslafsky aangeven. Het is bijzonder nuttig en vanzelfsprekend een juiste voortzetting voor zwart.

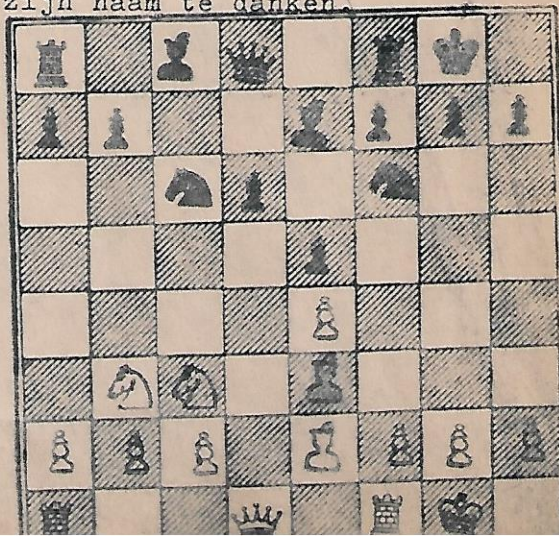
6 e7-e5, aan deze zet heeft de variant zijn naam te danken.

7 Pd4-b3 Lf8-e7
 8 O-O O-O
 9 Lc1-e3 zie diagram

Dit is geen ingewikkelde opstelling, beide partijen staan ongeveer gelijk. Het nadeel van de zwakke zwarte pion op d6 blijkt merkwaardig genoeg niets op te leveren voor wit. De voortzetting

9. f4, a5; 10. a4, Pb4; 11.... is quasi agressief en niet direkt aan te bevelen. Ongevaarlijk voor zwart is eveneens:

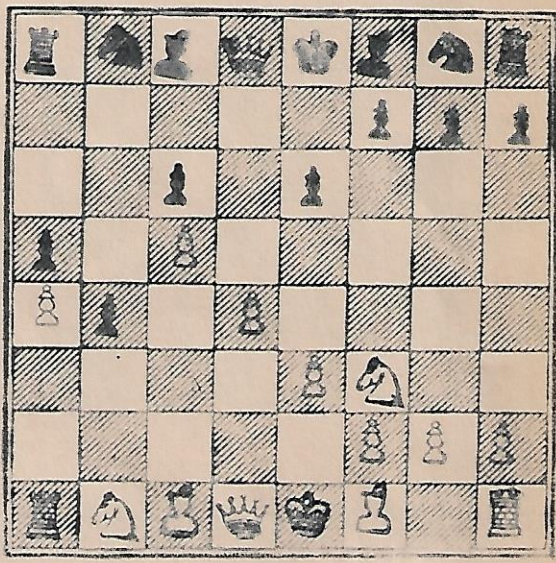
9. f3, a5; 10. Le3,.... (op 10 a4 volgt Pb4). 10...., a4; 11. Pe1, Da5; 12. Dd2, Pd4, met geen voorkeur.

Voor wat betreft de Siciliaan houd ik er mee op, me dunkt het merendeel van de voortzettingen heb ik nu wel aangegeven. Het aantal varianten dat aan het Siciliaans vastzit is zo groot dat het toch onmogelijk is deze alle aan te geven. De verschillende soorten speelwijzen zijn echter wel allemaalenigszins belicht, iedere speler kan er naar eigen aard één uitpikken en daar een studie van maken.

Den wil ik nu nog iets zeggen over de opening van de vorige keer, het aangenomen damegambiet. Het is spijtig maar volgens mij had ik van de leden wel het een en ander te horen moeten krijgen over mijn voortzetting b7-b5 op de derde zet van wit, want deze is zwak. Nu kan ik twee dingen denken. Ten eerste: mijn met zeer veel moeite gewrochte openingskennis(theorie) wordt totaal niet gelezen. Ten tweede: de lezers hebben geen voldoende kritisch inzicht om te roepen, nee te brullej, fout!! Waarschijnlijk zal ik toch vraagtekens in de tekst moeten gebruiken? Genoeg. Hier volgt de weerlegging van b7 - b5.

- 1. d2-d4 d7-d5
- 2. c2-c4 d5xc4
- 3. Pg1-f3 b7-b5
- 4. e2-e3 e7-e6
- 5. a2-a4 c7-c6
- 6. b2-b3 a7-a5
- 7. b3xc4 b5-b4
- 8. c4-c5 (zie diagram)

Wit staat duidelijk beter. De pion op a4 houdt de opmars van zwart tegen. De zwarte pion op c6 is zwak en haast niet te verdedigen. Wit heeft op de damevleugel veel meer ruimte om te ontwikkelen. Deze stelling mag dus al met al als gewonnen voor wit beschouwd worden.

Maar ook nu is kansrijk spel voor zwart te krijgen, weliswaar via gewaagd spel. Wie van de lezers licht een tip van de sluier op? Het aangeven van het plan is al voldoende.

Tot en met 2 juli wordt gespeeld Slavisch:

- 1. d2-d4 d7-d5
- 2. c2-c4 c7-c6
- 3. Pb1-c3 e7-e6
- 4. ???

Van 9 t/m 30 juli zal gespeeld worden Caro-Kann.

- 1. e2-e4 c7-c6
- 2. d2-d4 d7-d5
- 3. Pb1-c3 d5xe4
- 4. Pc3xe4 Lc8-f5
- 5. Pe4-g3 Lf5-g6
- 6. Lf1-c4 ???

A.H. Hammer Jr.

De "Full" Leeuw variant.

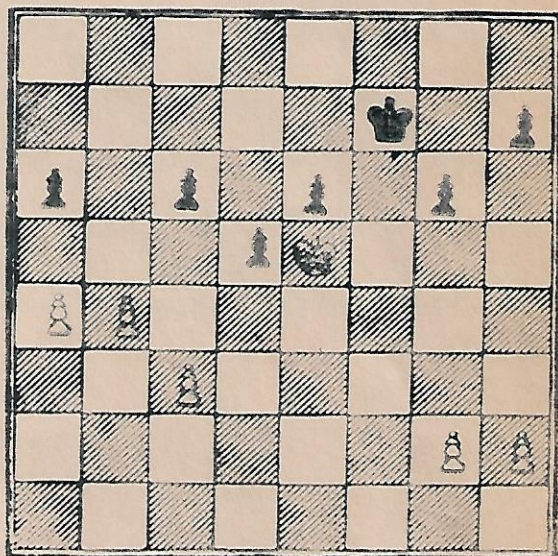
het Siciliaanse wijn Zijn?) Boze tongen beweren dat deze variant de laatste tijd bij een aantal leden populair geworden is. De variant wordt vooral gespeeld na afloop van de clubavond.

Sprongen en bokkesprongen.

Deze keer wil ik geen volledige partij voor U bespreken, maar mij beperken tot de kritieke stellingen in drie partijen uit de tweede (Siciliaanse) periode van de zomercompetitie.

Eerst uit de vijfde ronde de partij Klapwijk-Klein. Stand na de 33e zet van wit:

Wadat zwart in het middenspel een pion won heeft hij zich beijverd alle stukken te ruilen zonder erg op zijn stelling te letten. Zwart moet gaan verdedigen: 33.... Kf7-e7. Het merkwaardige feit doet zich voor dat wit, hoewel een pion achter staande waarschijnlijk een gewonnen partij heeft. Waarschijnlijk, want bijna niets is zo moeilijk als een pionneindspel. Grigorjew heeft er bv. 3 boeken over vol geschreven! U ziet wel dat zwart in tempo dwang zal komen, verplicht zal zijn met de koning te spelen, waarna wit hetzij links of rechts kan binnendringen. Het vervolg was: 34. h2-h4, h7-h6; 35. g2-g4, Ke7-d7; Nu wint misschien Ke5-f6, maar wie dat allemaal uit wil zoeken mag wel een avond reserveren. Ik geef een mogelijkheid: 36. Ke5-f6, Kd7-d6; 37. Kf6xg6, e6-e5; 38. Kg6-f5, e5-e4; 39. Kf5-f4, c6-c5; 40. b4-b5. De partij werd na enkele zetten remise.

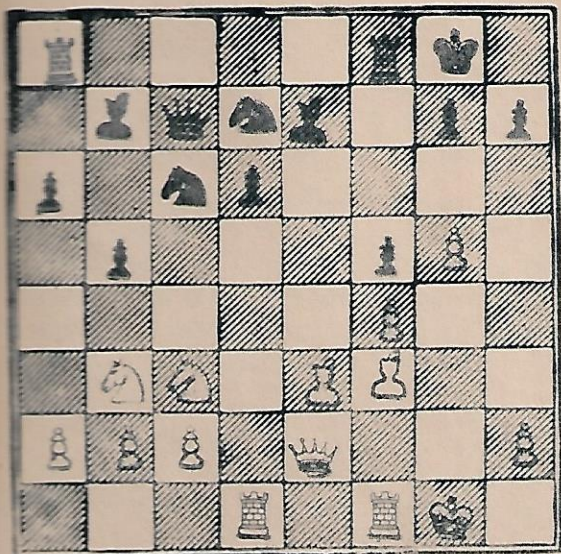
Wit de zesde ronde de partij Degeling- van Steenis; de stelling na de 16e zet van zwart.

17. Pc3-d5. Wit valt Le7 aan die gedekt staat door Pc6. Wanneer Pc6 zich echter verwijderd valt Lf3 de zwarte Lb7 aan, zwart speelt daarom

17..... Dc7-b8

18. Pb3-d4. Nu is een merkwaardige situatie ontstaan. Zwart besloot de looper op e7 af te schrijven en te proberen tot enig tegenspel te komen. Het vervolg was: 18..... Kg8-h8; 19. Pd4xc6 Lb7xc6; 20. Pd5xe7, en wit won na nog 36 zetten.

We kunnen nog onderzoeken of zwart materiaalverlies kan vermijden. Voor de hand ligt 18..... Le7-d8. Het vervolg is 19. Pd4xc6, Lb7xc6; 20. Pd5-e7+, Ld8xe7 21. Lf3xc6, met winst van de kwaliteit (Ta8!) en alle kansen aan wits zijde. Of 18..... Tf8-e8; 19. Pd4xc6, Lb7xc6; 20. Pd5xe7+, Te8xe7; 21. Lf3xc6 met stukwinst.

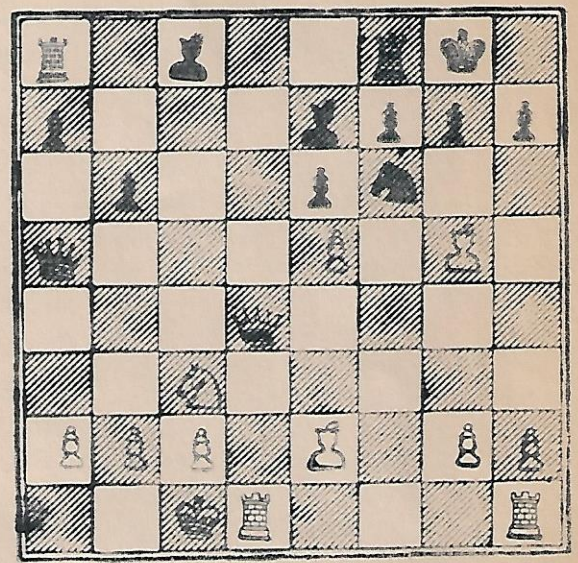
De redacteur heeft deze keer niet te klagen gehad over gebrek aan geluk. In de zesde ronde ontsnapte hij wederom aan dreigend gevaar. Stelling na de 13e zet van wit in de partij Ros-Klein, 6e ronde. Zie diagram volgende blad.

De aangewezen zet is Pf6-d5, waarna wit veel beter staat. Zwart doet een krampachtige poging zijn ontwikkeling te voltooien.

13..... Lc8-b7. De bedoeling is 14. e5xf6, Da5xg5+

14. Lg5xf6 g7xf6. Zwart zou na 15. Dd4-d7, met aanval op de beide lopers

(d3 en e7) Le7-a3 hebben moeten proberen
 15. Dd7xb7, La3xb2+; 17. Kc1xb2,
 Da5-b4+; 18. Kb2-c1, Db4-a3+; 19. Kc1-d2,
 Da8-d8+; 20. Le2-d3 en zwart is uitge-
 gaat, of 16. Dd7xb7, Da5xc3; 17. b2xa3,
 Da3xa3+; 18. Kc1-d2) ofwel Le7-b4 met
 soortgelijke verwickelingen.
 15. Dd4-g4+, Kg8-h8; 16. Td1-d7, met
 aanval op beide lopers; Lb7xg2 op deze
 af de volgende zet betekent geen oplos-
 sing, omdat na Th1-g1 nog steeds twee
 lopers staan aangevallen en bovendien
 op de open g-lijn matdreigingen ontstaan.
 Zwart houdt wit nog even bezig:
 16..... f6-f5; 17. Dg4-h3, uitkomst
 voor zwart. Na Dg4-h5 verliest hij een
 loper. Nu ontsnappen de raadsheren:
 17..... Le7-g5+; 18. Kc1-b1, Lb7-c6;
 19. Th7-d6, Ta8-c8; 20. Dh3-h5, Da5xe5;
 Na 20..... Lg5-f4 staat zwart misschien
 iets beter. Gezien de voorgaande gebeur-
 tenissen mag hij echter met remise al
 zeer tevreden zijn. Er volgt nog:
 21. Dh5xg5, De5xd6; 22. Dg5-f6+, met
 eeuwig schaak.

De komende winterwedstrijden.

Na de zomercompetitie nog in volle gang is, lijkt het misschien wat
 vroeg, wanneer we nu reeds iets gaan zeggen over de wintercompetitie, welke
 op de eerste week van september zal aanvangen.

De tijd gaat echter snel en de edities van ons blad zijn beperkt. Wij
 willen U nader doen kennismaken met het systeem, dat in september zal worden
 toegepast. Het zgn. "Keizer-systeem", zeer geschikt en bruikbaar en een
 spannend en interessant competitieverloop waarborgende methode. Hoe het
 systeem werkt wordt door collega-wedstrijdleader Degeling hierna op
 duidelijke en instructieve wijze uiteengezet.

Aan elk systeem kleven fouten; ook dit heeft zijn schaduwzijden.
 Persoonlijk weet ik uit ervaring, dat de steeds groeiende administratie,
 die het systeem Keizer met zich mee brengt, voor de wedstrijdleader niet
 zo aangenaam is. Gelukkig voor ons heeft de heer Degeling dit bezwaar met
 een lichte handbeweging weggewuifd en zich bereid verklaard deze taak op
 zijn brede schouders te nemen.

Aan U, die straks achter het bord zit, om een al dan niet vlekkeloos
 partijtje schaak te spelen, zou ik willen vragen ook Uwerzijds Uw steentje
 bij te dragen om de taak van de heer Degeling te verlichten. U kunt dit
 doen door trouw de clubavonden te bezoeken.

A. Bangert

Het "Systeem Keizer"

Zoals U allen wel bekend zal zijn, is op de afgelopen jaarvergadering
 besloten de a.s. wintercompetitie te verspelen volgens het systeem Keizer.
 Degenen onder U, die reeds lid van onze vereniging waren in het seizoen
 1958/1959 zullen zich wellicht nog herinneren hoe dit in zijn werk ging.
 Voor hen wil het onderstaande een geheugensteuntje, voor alle anderen

een, zij het summiere, toelichting zijn op het-hoe-en-waarom van dit systeem. Voor het gemak wordt het systeem Keizer verder genoemd SK.

Doordat in het SK alle spelers in één groep zijn ingedeeld kan op een speelavond ten hoogste 1 speler geen serieuze tegenstander hebben; dit in tegenstelling tot een systeem met verscheidene groepen, waar door niet zelden meestal meerdere spelers geen tegenstander uit hun eigen groep hebben.

Het kenmerkende van het SK is nu dat aan een plaats op de ranglijst een bepaalde waarde wordt toegekend. Staat mnh. A op de tweede plaats (waarde bv. 49 pnt.), terwijl mnh. B op de elfde plaats (40 pnt.) staat en moet mnh. B tegen mnh. A spelen, dan krijgt B bij winst er 49 pnt. bij en 0 pnt.; wint A, dan krijgt hij 40 pnt. en B 0 pnt.; wordt de partij remise, dan ontvangt A voor deze prestatie $\frac{1}{2} \times 40$ pnt = 20 pnt. er bij en B $(\frac{1}{2} \times 49 = 24\frac{1}{2})$ pnt. Hieruit blijkt direkt dat de prestatie van B zowel in het eerste als in het derde geval hoger wordt gewaardeerd dan die van A (in de 1e en 3e geval), wat eigenlijk wel reeel is. Nemen we nogmaals het eerste geval en veronderstellen we dat A blijft verliezen, dan zal hij op de ranglijst zakken, zodat ook mnh. A "minder waard wordt." Dit heeft tot gevolg dat de beloning van B (voor winst tegen A), die met 49 pnt. hoog gewaardeerd werd, met het zakken van A op de ranglijst mee zakt. Als A de competitie beeindigt op de 29e plaats (waarde in dit voorbeeld 22 pnt.) moet de winst van B op A dus worden gehonoreerd met 22 pnt. Dit het voorgaande blijkt, dat het door ons behaalde aantal pnt. zich naar herwaardering voortdurend wijzigt.

De ranglijst van uitgang heeft geen noemenswaardige invloed op de eldtragschikking; mits het aantal gespeelde ronden maar groter is dan 80% van het aantal deelnemers. Die eerste ranglijst kan dus best alfabetisch of door loting zijn bepaald.

De paring is in principe steeds zo, dat op de ranglijst naast elkaar geplaatste spelers tegen elkaar moeten uitkomen, dus: 1-2; 3-4; 5-6; enz., waarbij zoveel mogelijk wordt voorkomen dat U tweemaal kort achtereen tegen dezelfde tegenstander speelt en dat U nooit driemaal in één competitie dezelfde tegenstander te bestrijden krijgt. De wedstrijdleader bepaalt wie met wit en wie met zwart speelt om een zogoed mogelijke verdeling van de kleuren te verkrijgen. Niettemin kan het voorkomen dat U drie- of zelfs viermaal met zwart of met wit moet spelen. Moppert U dan niet, U krijgt nog de kans om de schade in te halen. Bovendien wordt niet de regel van de verplichte opening gehanteerd, zodat U steeds Uw eigen systeem kunt spelen. Daar ook dit systeem zijn hoogste resultaten afwerpt bij zeer geregelde opkomst van de leden en de wedstrijdleader ivm. de paring graag van te voren wil weten wie persé niet kan komen, wordt afmelden ten zeerste op prijs gesteld. Dit kan geschieden bij de heer A. Bangert (tel. 84735) en bij de heer N. Degeling (tel. 114120 tst, 389). Voor beiden geldt dat dit afmelden tot 17.00 uur mogelijk is.

Afgebroken partijen passen eigenlijk niet in het SK, maar mochten ze desondanks toch onvermijdelijk blijken, dan worden ze voorlopig als remise beschouwd en na uitspelen worden de resultaten in de ranglijst van de volgende week doorberekend. Worden er op donderdag wedstrijden gespeeld in het raam van de R.S.B.-competitie, dan zijn de waarderingen als volgt:

Een verliespartij	0 punten.
Een remisepartij	$\frac{1}{2}$ xwaarderingcijfer
Een winstpartij	1xwaarderingcijfer.

Dit waarderingcijfer is:

60 punten voor het 1e bord van het eerste tiental	
59 " " " 2e " " " " "	
58 " " " 3e " " " " "	enz.
50 punten voor het 1e bord van het tweede tiental	
49 " " " 2e " " " " "	enz.

Uitwedstrijden worden, wanneer ze niet op donderdag worden gespeeld, niet in de ranglijst opgenomen.

Is er op een avond een oneven aantal leden aanwezig, dan zal er één noodgedwongen vrij zijn. Om hem niet te duperen in zijn strijd naar de top en zijn aanwezig zijn te belonen, krijgt hij er een aantal punten bij gelijk aan $\frac{2}{3}$ x zijn eigen waarderingscijfer. Bij afwezigheid met afmelding ontvangt U toch nog $\frac{1}{3}$ van Uw eigen waarderingscijfer, terwijl U bij afwezigheid zànder afmelding slechts $\frac{1}{6}$ van Uw waarderingscijfer ontvangt. Hierbij wordt nog aangetekend dat op de gebruikelijke wijze zal worden afgerond op halve punten.

Mochten er nog vragen overblijven, dan is ondergetekende gaarne bereid deze mondeling op de clubavond of in het volgende clubblad te behandelen.

Tenslotte kan ik U verzekeren, dat aan het S. een aanzienlijke administratie vast zit. U kunt echter de taak der wedstrijdleiding verlichten en de sfeer verhogen door geregelde opkomst en tijdig af te melden, waarvoor reeds bij voorbaat dank.

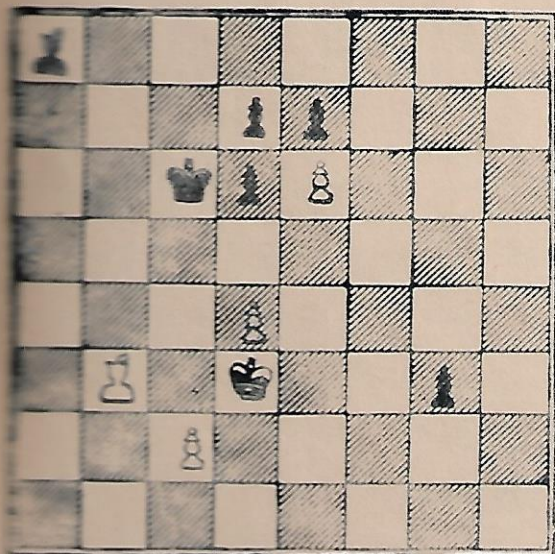
M. Degeling.

Zal ik opgeven?

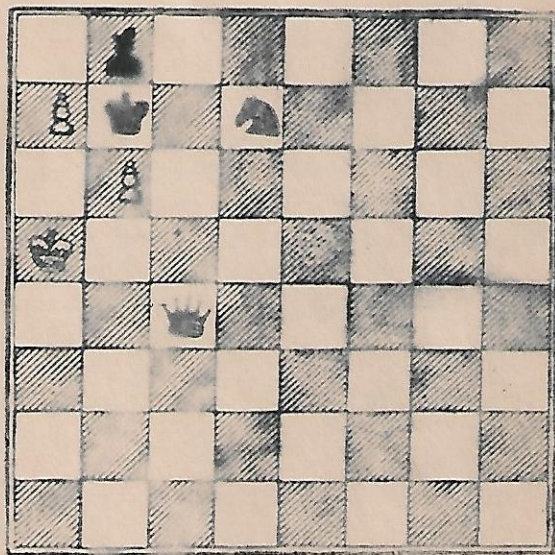
Bevele schakers zouden zich deze vraag niet bij herhaling gesteld hebben, wanneer zij in een stelling waren geraakt, welke in hun ogen een toonbeeld van troosteloosheid mocht worden genoemd? Wat zal ik dan doen? Nog even waartmodderen of het maar meteen opgeven?

Let wel: wie zich deze vraag stelt, heeft daarmee nog niet het bewijs geleverd dat hij zijn stelling goed getaxeerd heeft, dat deze inderdaad zo troosteloos verloren is als hij zich heeft ingedacht. Bekend genoeg zijn de voorbeelden, dat remise-stellingen zijn opgegeven, ja dat zelfs in de allerbeste schaakkringen nu en dan een gewonnen partij werd opgegeven.

Ter illustratie van dit alles bied ik U vier stellingen, die U zelfstandig moet taxeren. Wat zoudt U doen als U aan zet was? Zoudt U het opgeven?

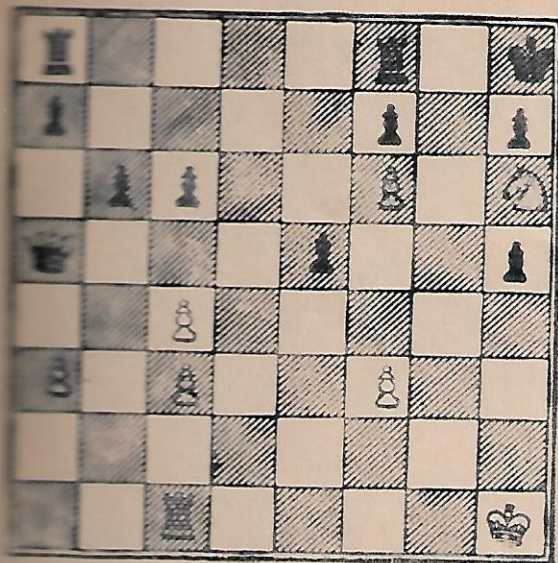
1. Ld5+, Kd5:
2. e47: , g2
3. d8P , g1D
4. c4, mat!

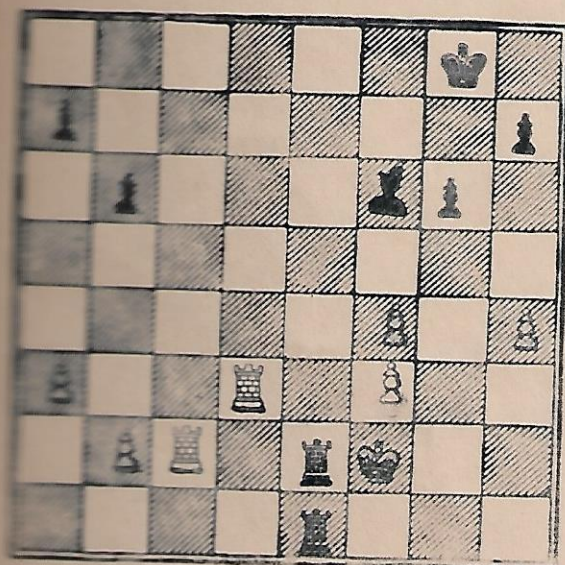
- Wit maakt remise door
1. a8L +, Kc8
 2. b7+ en pat.

Wit won als volgt:

1. Tg1! en zwart heeft geen parade tegen de dreiging
2. Tg8+, Tg8: 3. Pf7 mat

Darga-Lengyel, Amsterdam 1964

Darga gaf op in de stellige overtuiging een stuk te verliezen. Maar na 1. Tc2xe2, Lf6xh4+ 2. Kf2-e3 (deze zet zag Darga niet) staat wit een gezonde kwaliteit voor, met goede kansen op het volle pond.

Ik hoop dat U de stellingen met plezier hebt opgelost en dat U ingezien hebt dat als de nood het hoogst is de redding vaak nabij is. Maar één raad tenslotte: wanneer men in een verloren stelling geduldig wacht op een blunder van de tegenstander, doe dan niet als de Vrij, ban dan nog even het verkwikkende pilsje uit de gedachten, sla die toren gerust ook al zegt de Ronde: "Ik zie het niet meer". Per slot van rekening lig je heus niet zo lekker onder de tafel.....

D. Liefhebber .

Probleemrubriek.

Allereerst de oplossingen van de problemen uit het juni-nummer:

Probleem 1: 1. f5-f6, Td2xe2, het enige wat nog te proberen valt, op 2..... Td2-d8 volgt Th7-e7 met winst van de zwarte e-pion of direkte promotie van de f-pion.

2. Th7-h5+ Ka5-b6
3. Th5-f5 e6xf5
4. f6-f7 en wint.

Probleem 2: de sleutelzet: Pd7-b6 en mat op de volgende zet.

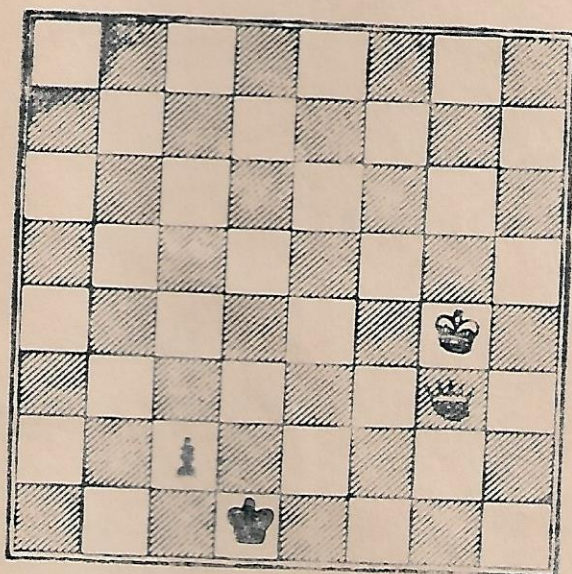
- Probleem 3: 1. Td1xd5+ c6xd5
2. Pf4-d3+ e4xd3
3. f2-f4 mat.

Er kwamen enkele foutieve oplossingen binnen. P. Noorlander meent bij probleem 3 op de tweede zet met Pf4xg6 schaak te moeten geven. f2-f4 faalt dan op het en passant slaan van de zwarte e-pion. W. van Horik greep bij probleem 1 mis door als eerste zet Th5 af te geven. Er volgt dan echter ef6: en de partij is remise.

Ladderstand: M. Degeling, H. Klein en R.J. de Vrij ieder 15 punten.
W. van Horik, P. Noorlander, G. Takkenberg en Th. Verboom ieder 10 punten.

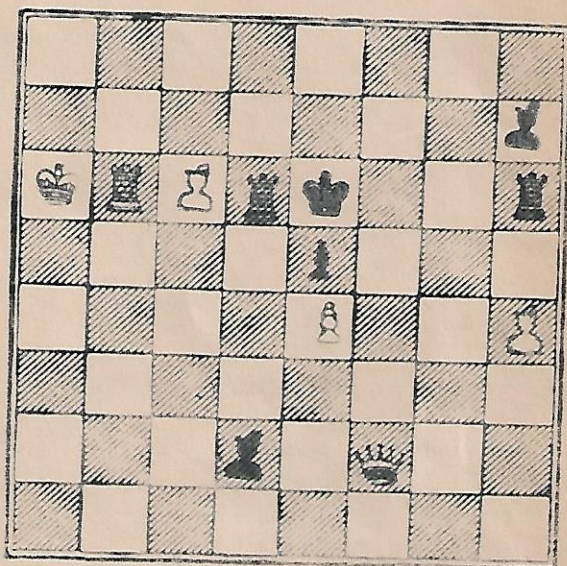
Hieronder de problemen voor deze maand.

4.

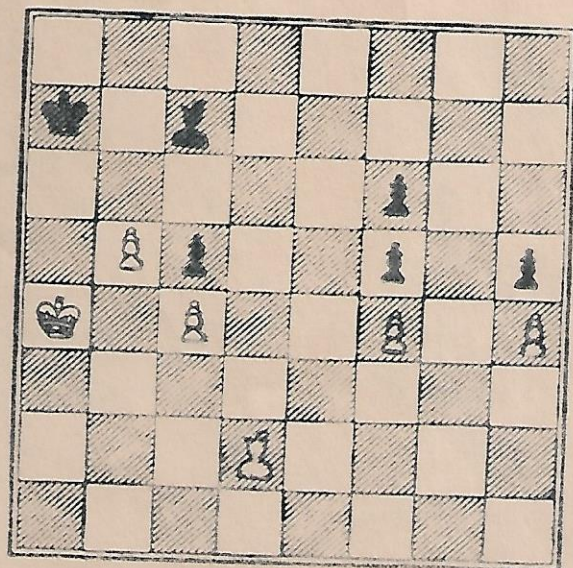
Wit speelt en wint.

5.

Tweezet

6.

Wit speelt en wint??

Ter verificatie:

Stelling 4: Wit: K 4, D 3 Zwart: Kd1, pion c2.
 Stelling 5: Wit: Ka6, Df2, Tb6, Lc6, Lh4, pion e4
 Zwart: Ke6, Td6, Th6, Ld2, Lh7, pion e5
 Stelling 6: Wit: Ka4, Ld2, pionnen b5, c4, f4, h4
 Zwart: Ka7, Lc7, pionnen c5, f6, f5, h5.

Allereerst de eindspelstudie (no. 4). Het lijkt eenvoudig, maar is venijnig. De winstvoering vergt ongeveer 6 zetten.

Probleem 5. Slechts vermelding van de sleutelzet.

De laatste stelling (6) kwam voor in de partij Bird - Janowski. Kan wit winnen? Zo ja, hoe? Meent U, dat de stelling remise is, geeft U dan daaromtrent uitsluitel.

U kunt weer 15 punten verzamelen. Oplossingen gaarne vòòr 13 augustus 1964:
 J.F. Ros, Torenlaan 51, Rotterdam-8.

J.F. Ros

Zomercompetitie

Uitslagen en stand t/m 9 juli

4 juni

Degeling	-v. Steenis	1-0
Ros	-Klein	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Böhm	-Klapwijk	1-0
de Vrij	-Eberhard	1-0
Musscher	-de Vos	1-0
Takkenberg	-T. Graaf	1-0
de Winter	-A. Hammer Jr	0-1
Bangert	-Post	1-0
Hogenraad	-v. Oosten	1-0
Berkers	-v. Horik	0-1
v.d. Berg	-Noorlander	0-1
Kromhout	-Verboom	0-1

11 juni

Liefhebber	-v. Steenis	0-1
A. Hammer Jr	-Musscher	1-0
W. Graaf	-Degeling	1-0
Böhm	-Verboom	0-1
Post	-Kromhout	1-0
de Vrij	-Takkenberg	1-0
Teerds	-v. Costen	1-0
Hogenraad	-v.d. Berg	0-1
v. Horik	-Bangert	0-1
Noorlander	-Klapwijk	0-1

18 juni

A. Hammer Jr.	-v. Steenis	1-0
Ros	-Klapwijk	1-0
Klein	-Liefhebber	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Böhm	-de Vrij	0-1
Musscher	-Roos	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
v.d. Berg	-Kromhout	0-1
Hogenraad	-Takkenberg	0-1
v. Costen	-v. Horik	0-1
de Vos	-Noorlander	0-1

25 juni

Eberhard	-Verboom	1-0
de Vrij	-de Ronde	0-1
v. Horik	-Liefhebber	0-1
de Vos	-Bangert	0-1
Kromhout	-Klapwijk	0-1
Hogenraad	-Berkers	0-1
Klein	-Musscher	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
W. de Graaf	-Böhm	0-1
Noorlander	-Degeling	0-1

2 juli

9 juli

Liefhebber	-Teerds	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	Klapwijk	-W.de Graaf	0-1
Bangert	-Klein	0-1	Liefhebber	-Oosthoek	0-1
Eberhard	-T. Graaf	1-0	A.Hammer Jr	-Böhm	1-0
Böhm	-Post	1-0	Post	-Verboom	0-1
Verboom	-de Vrij	1-0	Musscher	-Bangert	0-1
Musscher	-Takkenberg	1-0	Eberhard	-Ros	0-1
Noorlander	-v. Horik	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	Klein	-v. Horik	1-0
v. Oosten	-Klapwijk	0-1	Berkers	-de Vos	1-0
Jongejans	-A.Hammer Jr	0-1	v. Oosten	-Takkenberg	0-1
Hogenraad	-J.Hammer	0-1	Hogenraad	-Noorlander	0-1

Ranglijst na deze wedstrijden

	partijen	gew.	rem.	verl.	voorgift	pnt.
1. Verboom	10	8	-	2	$\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$
2. A. Hammer Jr	9	8	-	1	-	8
3. Klein	10	6	4	-	-	8
4. Ros	8	7	1	-	-	7 $\frac{1}{2}$
5. de Vrij	8	5	1	2	$\frac{1}{2}$	6
6. v. Horik	10	3	3	4	1 $\frac{1}{2}$	6
7. Noorlander	10	4	1	5	1 $\frac{1}{2}$	6
8. Musscher	9	4	2	3	$\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$
9. Böhm	10	5	-	5	$\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$
10. Degeling	6	5	-	1	-	5
11. Liefhebber	9	4	2	3	-	5
12. Eberhardt	8	4	-	4	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
13. Takkenberg	10	4	-	6	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$
14. Teerds	5	3	1	1	$\frac{1}{2}$	4
15. Berkers	6	2	1	3	1 $\frac{1}{2}$	4
16. Bangert	10	4	-	6	-	4
17. Hogenraad	8	2	-	6	1 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$
18. Klapwijk	10	3	1	6	-	3 $\frac{1}{2}$
19. v. Leeuwen	4	-	3	1	1 $\frac{1}{2}$	3
20. A. Hammer II	4	1	1	2	1 $\frac{1}{2}$	3
21. Oosthoek	5	3	-	2	-	3
22. v. Steenis	6	3	-	3	-	3
23. de Ronde	2	2	-	-	$\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
24. de Winter	4	2	-	2	$\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
25. Post	5	2	-	3	$\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
26. v.d. Berg	6	1	-	5	1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
27. Kromhout	6	1	-	5	1 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{2}$
28. J. Hammer	3	2	-	1	-	2
29. W. de Graaf	5	2	-	3	-	2
30. v. Oosten	6	-	-	6	1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$
31. de Vos	7	-	-	7	1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$
32. T. Graaf	6	-	-	6	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$

